

- Adam Audio SP-5
- AKG K175, K245,
- Audio Technica ATH-M60x
- Neumann NDH20

Vijf hoofdtelefoons onder de loep

De hoofdtelefoon is een onmisbare af luistertool in elke studio, zowel voor muzikanten als producers/engineers/mixers. Wij presenteren in deze editie een serie tests van vijf onlangs uitgebrachte hoofdtelefoons. Open of gesloten, over-ear of on-ear, neutraal of met karakter, vouwbaar of niet, in een prijsklasse tussen 130 en 550 euro; kortom voor elk wat wils.

Of je nu een eenvoudige projectstudio beheert of een professionele high-end studio; even iets nader beluisteren of een chirurgische microbewerking uitvoeren doe je graag met het directe geluid van een hoofdtelefoon. En, al wordt het meestal afgeraden, even een snelle mix maken met een hoofdtelefoon werkt soms ook een stuk beter dan je zou denken. En wat te denken van muzikanten die iets moeten inspelen of inzingen? Dan is een prettig klinkende hoofdtelefoon ook doorslaggevend, zeker bij lange, vermoeiende overdub-sessies.

Bijzonder aan hoofdtelefoons als af luistertool is dat je er fysiek contact mee hebt (direct op je hoofd en direct op je oren); heel anders dus dan bij studiomonitors en andere speakers. Daardoor spelen, naast de puur technische eigenschappen, gevoel en comfort een belangrijke rol bij het uitzoeken van de ideale hoofdtelefoon. En dat maakt het lastig om een hoofdtelefoon online aan te schaffen. Je wilt hem op je hoofd voelen en beluisteren, liefst met muziek die je goed kent als referentie. Een heel persoonlijke zaak dus, de aanschaf van zo'n koptelefoon. Hopelijk brengt deze serie tests je op ideeën en kun je je beter oriënteren.

Deel 1 van de Hoofdtelefoon Special vind je in Interface 225, januari-februari 2019, met tests van de Sennheiser HD300 Pro & HD300 PROtect hoofdtelefoons, de Ultrason P880 & Pro480i studiohoofdtelefoons en de 64Audio A18t in-ear hoofdtelefoon.

test | **Audio Technica ATH-M60x**

hoofdtelefoon

Overweldigend exact

INTERFACE XTRA

• handleiding

Audio Technica presenteert de ATH-M60x hoofdtelefoon als een upgrade – in de betekenis van ‘stapje hoger’ – van hun immens populaire ATH-M50x. Wordt deze nieuwe hoofdtelefoon eveneens standaard gereedschap voor live- en studioteknici?

door **Alex Buurman**
alex@interface.nl

info

- **Prijs incl:** € 199,-
- **Distributie:** Audio Technica Benelux, +31 20 697 2121
- **Internet:** www.audio-technica.nl, www.audio-technica.com

De reden waarom de ATH-M50x zoveel enthousiaste gebruikers heeft, is dat het een redelijk betaalbare en degelijke hoofdtelefoon is die een grote hoeveelheid, voor audio-engineers zeer bruikbare audio-informatie produceert. Het laag is diep, het hoog aanwezig maar zeer transparant, en de algemene geluidsindruk zou je kunnen omschrijven met ‘tamelijk direct’.

De drivers van de ATH-M60x zijn dezelfde als die van de ATH-M50x. Toch schrok ik na het uitpakken van het enorme klankverschil tussen de twee, maar natuurlijk moest de spiksplinternieuwe M60x nog inspelen. Na 'm nachtje aan de audio te hebben gelegd, was de volgende morgen het verschil aanzienlijk kleiner. Let hier dus op als je een hoofdtelefoon zo uit de doos wilt uitproberen.

Fysiek zijn er belangrijke verschillen: de M60x is een on-earmodel en de M50x is over-ear. De schelpen van de M60x zijn dan ook een stuk kleiner en hij is niet inklapbaar. Hij is in zekere zin wel opvouwbaar, maar de scharnieren om de schelpen daadwerkelijk in te klappen ontbreken. Daar hebben ze mij een enorm plezier mee gedaan, want dat vind ik een van de weinige nadelen van de M50x. Zeker bij livegebruik is het ontzettend

“de detaillering in het lage gebied is ronduit subliem”

onhandig dat hij inklapt op het moment dat je 'm snel op je hoofd probeert te zetten of op een (tafel)rand probeert te parkeren. Door het on-earprincipe en de dikke bekleding met memory foam is de M60x aanzienlijk comfortabeler dan de M50x. De isolatie ten opzichte van omgevingsgeluid is uitstekend.

Scheiden

De kabel, die traditioneel aan de linker oorschelp zit, is verwisselbaar. Hij is voorzien van een bajonetvergrendeling, dus je kunt 'm niet onverhoeds afkoppelen. De M60x wordt geleverd met drie kabels: een krulsnoer en twee rechte snoeren van verschillende lengte.

Klankmatig zijn er weliswaar grote overeenkomsten tussen de M50x en M60x, maar de verschillen zijn nog veel opvallender. Beide hoofdtelefoons klinken zeer direct, met veel detail en tegelijkertijd een goede balans over het hele frequentiegebied. De stereo- en diepteplaatsing van de M60x is nóg beter dan zijn voorganger. Het laag is iets minder aanwezig, maar de detaillering in het lage gebied is ronduit subliem. Waar bij de M50x sommige informatie in het laag in elkaar overloopt, weet de M60x dat perfect te scheiden. Het midden lijkt erg op elkaar, maar het hoog is bij de M60x veel prominenter. Desondanks is het hoog ongevoelig transparant en biedt een verbluffende hoeveelheid detail. Er is geen sprankje oververzadiging, even aangenomen dat het materiaal waar je naar luistert dat ook niet heeft. Als je na de M60x de M50x opzet, loop je tegen een lichte teleurstelling aan, die even aanhoudt en daarna wegebt met de gewenning.

Conclusie

Door de hoeveelheid audio-informatie die de ATH-M60x produceert, is het in mijn ogen een bijna onmisbaar stuk gereedschap bij tracking, secuur editen of bij livegeluid waar bij bronnen héél kritisch moeten worden be-

specificaties

- type: on-ear, gesloten, dynamische hoofdtelefoon
- driver: 45mm
- magneet: neodymium
- spoel: CCAW (koperomwonden aluminium draad)
- max. belastbaarheid: 1.600mW @1kHz
- gevoeligheid: 102dB
- impedantie: 38 ohm
- gewicht: 200gr zonder kabel en connector
- verwisselbare kabels (3 meegeleverd): 2x recht (1,2m + 3,0m); 1x krul 1,2 > 3,0m
- meegeleverde accessoires: etui, 6,3mm adapter (mini > ¼" jack)

het oordeel

- + overweldigende detaillering
- + comfortabel
- hoog ietwat prominent

oordeeld. Sowieso is hij veel plezieriger dan de M50x om recreatief naar muziek te luisteren (hij zit ook een stuk beter), maar daarvoor zou het – juist vanwege de hoeveelheid informatie – niet mijn eerste keus zijn. Net zomin als om op te mixen, als je dat al wilt

op een hoofdtelefoon; daarvoor is het hoog net even te geprononceerd. Maar als je écht wilt horen wat je aan het doen bent, kan ik me in deze prijsklasse moeilijk een betere hoofdtelefoon voorstellen. De detailweergave is overweldigend exact. ■